

MEKANDERS

Als het verschil niet scheelt

Jaarverslag 2020

Inhoudsopgave

5	1 Blij dat het voorbij is?
7	2 De voorzitter aan het woord
8	3 Woon- en leefkosten voor iedereen betaalbaar?!
10	4 25 jaar De Boomgaard!
12	5 Markdal breekt uit
14	6 Het zoveelste crisisteam
17	7 Vrijwilligers
18	8 Collectief overleg
20	9 Mekanders 2020 in beeld
26	10 Cliënten
30	11 Personeel
32	12 Van Orthopedagogie naar pandemie en weer terug
34	13 Financiën
37	14 Financiën Investeringsen

1

Blij dat het voorbij is?

We kunnen niet om 2020 heen zonder corona te vernoemen. Gelukkig was 2020 veel meer dan dat kleine venijnige virus. Dit jaarverslag geeft een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen, feiten en cijfers van Mekanders, al dan niet overgoten met een COVID-sausje.

Zijn we blij dat het voorbij is? Irie, cliënt van het mobiele team, weet hierop met zijn creativiteit een genuanceerd antwoord te geven. Hij slaagt erin de onmacht van heel de wereld maar ook de kracht, samenhang en solidariteit in dit speciale jaar 2020 prachtig weer te geven in een machtig mooie tekening.

Woord van het jaar?

Het is me het jaar wel geweest: 'lockdown' werd ineens een woord dat iedereen begreep. Wie kon 12 maanden geleden vermoeden dat het de hoogste betrachting was om nog eens naar de kapper te kunnen gaan? Of dat je je moest beperken tot maar één knuffelcontact (het woord alleen al). 's Nachts buitenkomen mocht al helemaal niet meer. Wellicht is de tijd niet veraf dat we een wisser in onze neus moeten steken om te zien of we nog eens op café mogen gaan. Wat een raar jaar!

Marsmannetjes

Was het ook voor Mekanders een raar jaar? Uiteraard! Onze bewoners mochten het huis niet meer uit terwijl hun begeleiders er als marsmannetjes bijliepen. Mobiele begeleiding mocht niet meer mobiel zijn en moest zoveel mogelijk via het internet gebeuren. Wie gewoonlijk naar het dagcentrum trok, moest thuis blijven. Wie hier of daar als vrijwilliger ging werken, zag dat zijn of haar hulp niet meer toegelaten was. Een beroerd jaar!

Solidariteit

Maar, juist nu, kon Mekanders echt tonen wat het in zijn naam draagt. Geen betere naam hadden we voor onze organisatie kunnen kiezen. 'Mekaar' en 'Solidariteit' zijn twee woorden die in het voorbije jaar hand in hand gingen. We hoorden getuigenissen van cliënten over de telefoontjes om te horen hoe men het stelde. De eenzaamheid werd hiermee een beetje naar de achtergrond gedrongen. De creativiteit om mekaar thuis toch een zinvolle bezigheid te bezorgen scheerde hoge toppen. Personeelsleden die niet meer konden of mochten gaan werken, gingen met een groot engagement aan de slag in de woonhuizen die hun extra hulp met open armen ontvingen. PROFICIAT en DANK U WEL voor al die inzet!

Mekanders is er klaar voor

We spreken niet van 'een verloren jaar' of een 'jaar van stilstand'. Integendeel! Mekanders heeft laten zien wat het in zijn mars heeft en waartoe het in staat is. Mensen helpen en bijstaan is de missie, ook als het moeilijk gaat.

Morgen zal het anders zijn. Mekanders is er klaar voor!

Roel Megens (algemeen directeur)
en Gust Luyten (voorzitter)

3

Woon- en leefkosten voor iedereen betaalbaar?!

De verplichte invoering van woon- en leefkosten is vanaf 1 januari 2021 een feit. De invoering ervan was al een hele klus, maar vooral de impact ervan op de financiën van veel cliënten is niet te onderschatten.

Wat is er precies veranderd? Even terug opfrissen!

De nieuwe persoonsvolgende financiering (PVF) van zorg voor mensen met een handicap, ingevoerd op 1 januari 2017, voorziet een persoonsvolgend budget (PVB) voor de persoon met een handicap om zijn zorggebonden kosten (lees personeelskosten) te financieren.

Voor de financiering van de verblijfskosten wordt er vanaf 1 januari 2021 overgeschakeld naar een systeem van woon- en leefkosten, die door de voorzieningen rechtstreeks doorgerekend moeten worden aan de cliënten. Hierbij – en dit is heel cruciaal in dit hele verhaal – wordt er geen rekening meer gehouden met de inkomens van de cliënten. In het verleden (oude dagprijsstelsel) werd bij onvoldoende inkomen de persoonlijke bijdrage verlaagd. De cliënt hield altijd een persoonlijk gereserveerd inkomen over voor andere uitgaven. De tussenkomst van het VAPH in de persoonlijke bijdrage van de cliënt, de 'OCMW-functie' van het VAPH zo je wil, is dus in dit nieuwe systeem wegge gevallen.

Werkgroep

Vanuit verschillende VAPH-voorzieningen hadden we al berekeningen gemaakt wat de impact van de invoering van de woon- en leefkosten zou zijn op onze cliënten. Al heel snel zagen we dat een deel van ons cliënteel, voornamelijk onze bewoners, financieel sterk getroffen zou worden. Zelfs basisbehoeften of -benodigdheden zoals een bezoek aan de kapper, een nieuwe winterjas of bril, medische kosten, een vakantie, een koffietje gaan drinken, ... zouden onmogelijk worden. Daarom hebben we in juni 2020 een technische werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van een 5-tal VAPH-voorzieningen, waaronder Mekanders, 4 OCMW's, een VAPH-medewerker en Welzijnszorg Kempen.

Deze werkgroep had onder meer als doel:

- In kaart brengen wat de impact van de invoering van woon- en leefkosten zal zijn op de financiën van onze cliënten (via bevraging over meer dan 1300 residenten in ons werkingsgebied)
- Onderzoeken wat de taak kan zijn van de OCMW's voor deze personen met een handicap
- Opmaken van aanbevelingen voor OCMW's en overheden

Nota

Uitzonderingen zouden het moeten zijn! De mensen met een beperking, verblijvend in een VAPH-voorziening, die zich tot een OCMW moeten wenden voor steun om een menswaardig bestaan te hebben. In onze opgemaakte nota vragen we in eerste instantie aan de federale overheid om het systeem van inkomensvervangende tegemoetkoming voor mensen met een handicap, in combinatie met de integratietegemoetkomingen, te herzien. Dit moet voldoende garanties bieden op een menswaardig bestaan voor deze mensen.

Daarnaast dringen we aan, net zoals voor bewoners van woonzorgcentra, op een wettelijk kader voor de tussenkomsten van OCMW's in de woon- en leefkosten. Dat biedt OCMW's duidelijkheid en garandeert dat mensen met een beperking eenzelfde (minimale) financiële steun krijgen, los van het OCMW waar ze ten laste zijn.

Bij gebrek aan dit wetgevend kader heeft de werkgroep een voorstel van tijdelijk kader uitgewerkt. Als het inkomen van de cliënt ontoereikend is, voorziet dit kader een tussenkomst in de noodzakelijke kosten (op basis van bewijsstukken) van het verblijf en de zorg. Daarnaast voorziet men ook zakgeld voor andere persoonlijke uitgaven (zonder bewijsstukken). Het moeilijkste vond de werkgroep de bepaling van de hoogte van het zakgeld. Finaal zijn we uitgekomen – als advies – dat er minimum €150 per maand als vrij te besteden 'zakgeld' moet toegekend worden. Eenzelfde bedrag aan zakgeld voor alle cliënten met een te beperkt inkomen om menswaardig te leven. Aan alle Kempense OCMW's leggen we dit 'tijdelijk' regionaal afsprakenkader voor. Een afsprakenkader dat we, eens van start, goed willen monitoren, regelmatig evalueren en bijsturen.

Een menswaardig inkomen voor iedereen!

Als voorziening zijn we erg tevreden met de inhoudelijke nota die er samen met de andere stakeholders is opgesteld. Heel blij ook dat we ons steentje hieraan hebben mogen bijdragen!

We merken op dat nogal wat bewoners bij Mekanders, enkel en alleen door de invoering van de woon- en leefkosten, heel wat kwaliteit van leven zouden moeten inboeten. Deze nota geeft kader en perspectief. We hebben gemerkt dat de meeste Kempense OCMW's ons probleem erg ter harte nemen en zeer constructief meezoeken naar oplossingen voor ons (financieel) kwetsbare publiek.

De nota wordt op de tafels gelegd waar we van verwachten dat zij hier verder oplossingen, bindend en regelgevend kader rond brengen, en dit zowel lokaal, Vlaams als federaal. Een menswaardig inkomen en een minimum aan zakgeld moet een basis in onze maatschappij zijn, voor iedereen!

Roel Megens, algemeen directeur

Veel vraag en interesse

Woonhuis De Boomgaard blies op 1 april 2020 liefst 25 kaarsjes uit! Wat in de Boomgaardstraat (vandaar de naam) begon als een kleinschalig project in een bescheiden huurhuis, groeide in 25 jaar uit tot een mooi complex van 3 gebouwen: het woonhuis, de studio's en het atelier. Vóór de oprichting bleek er veel vraag en interesse maar bij de uiteindelijke start durfde niet iedereen de grote stap te zetten. Voor één bewoner zouden zelfs al meubels geleverd zijn die de verhuishwagen later opnieuw moest ophalen. Uiteindelijk telde De Boomgaard 10 bewoners.

Beschermd Wonen

Na 10 jaar verhuisden 2 bewoners samen met 2 andere personen naar de Berkenlaan. Zij kregen meer verantwoordelijkheid en zelfstandigheid onder het toezicht van het woonhuis. Dit was het begin van Beschermd Wonen.

Splinternieuw woonhuis en studio's

In 2007 opende het splinternieuwe woonhuis en het atelier in de oude school van Ravels Eel. Drie jaar later volgden de 4 bewoners van de Berkenlaan naar hun gloednieuwe luxe studio's. Later kwamen er nog een extra kamer, een logeerkamer en 2 extra studio's bij. Elf bewoners in het woonhuis en 6 in de studio's wonen nu in De Boomgaard onder begeleiding van vzw Mekanders, sommigen al van bij het prille begin.

Wat in het vat zit, verzuurt niet

Voor een groot verjaardagsfeest en een reisje naar de Efteling stak corona stokken in de wielen. Een gezellig feestmaal in de eigen bubbel lukte gelukkig nog wel. Maar wat in het vat zit, verzuurt niet. Dus kijken ze allemaal uit naar de dag dat ze samen hun zilveren jubileum zonder beperkingen kunnen vieren!

Toen

Nu

De universele taal van Kunst

'Markdal breekt uit' is een uniek kunstproject. Kunstenaars en amateurkunstenaars uit de regio Merksplas leren de cliënten van Markdal verscheidene artistieke technieken, van tekenen en schilderen tot kleien en viltten. De cliënten gaan op zoek naar de kunstenaar in zich en staan wel eens paf van hun eigen werk! Begin maart breken ze uit hun keurslijf en tonen trots hun prachtige creaties in een zorgvuldig opgezette tentoonstelling. De universele taal van kunst spreekt!

Patricia, Dries en Daphne schrijven een beklijvend gedicht speciaal voor deze tentoonstelling.

Had je het al in de gaten?

*Soms doen mensen niets anders dan praten, praten, praten
En ik ...?*

*Ik moet dan maar wachten, wachten, wachten
En proberen al dat lawaai in mijn hoofd te verzachten
Mensen spreken dikwijls woorden die ik niet ken
En doen alsof ik er niet echt bij ben*

*Dat is niet wat ik wil
Het maakt me verdrietig en stil
Maar diep vanbinnen brult er iets in mij
Het is het blauwe mannetje in dit schilderij
De drukte in zijn hoofd maakt hem bang
Het blijft maar duren
Niemand weet voor hoelang*

*Met mijn handen op mijn oren
Hoef ik het allemaal niet te horen
Amai ...
Dat is echt zoals in dat schilderij van "de schreeuw"
Dat vind ik toch wel het kunstwerk van de eeuw
Op een brug aan het water
Kon dat ventje plots ook niet meer tegen al dat getater
Edvard Munch is de kunstenaar van dit werk
Ik vind hem wel heel slim en sterk
Want volgens mij had die ook pijn aan zijn oren
Maar wilde hij waarschijnlijk niemand storen
In plaats van te zitten zagen en zeuren
Is hij dan maar zichzelf gaan kleuren*

*Zo is dat ook met mij
Van kunstwerken maken word ik blij
Ik moet er wel veel werk in steken
Maar zo kan ik tenminste uit mijn "dinges" breken*

Oeps ja ...

*Ik doe dit wel niet alleen
Want naar Markdal komen echte kunstenaars heen
Zij weten alles van kleien, viltten, schilderen en tekenen
En nu leren ze mij ook nog eens met een fotocamera rekenen
Dat is toch écht niet te doen
Die komen speciaal voor ons
En niet voor de poen
Zo'n vriendelijke mensen vind ik wel heel plezierant
Zet dat anders maar eens groot in de krant*

Ik ben er écht content van wat ik met die kunstenaars allemaal kan maken.

Daarom 'schreeuw' IK het nu eens voor een keertje van de daken

*Mijn mond staat niet meer stil
Van plezier roep ik en gil
Zet die microfoon maar heel erg luid
Het is zover ... Markdal breekt uit!*

"Aaaaarrrrrggghhhh"

Corona verovert Europa

Januari 2020, corona doet zijn intrede in Europa en komt op 3 februari België binnen. Carnaval en skivakanties veroorzaken een grote uitbraak in Europa. Op 11 maart spreekt de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) van een pandemie. Crisisteams worden opgericht. Bij Mekanders komt op 16 maart het crisisteam een eerste keer samen.

Uiteenlopende regels en adviezen

Onvoorstelbaar wat er allemaal is gebeurd en welke regelgevingen en aanpassingen er in deze periode kwamen. De aanbevelingen van de WHO als adviserende grootmacht, de adviezen van de eigen Belgische experts en de politieke keuzes stemmen niet altijd overeen. Het VAPH geeft ons richtlijnen in overeenstemming met het beleid van de regering, gebaseerd op het advies van de Belgische deskundigen en de spelregels van de WHO. Het Mekanders crisisteam vertaalt deze ingewikkelde puzzel naar de dagelijkse praktijk van Mekanders.

In de wirwar van opgelegde regeltjes en afspraken ziet het crisisteam soms moeilijk de bomen door het bos. Lange discussies volgen. Hoe hebben we dit ook alweer afgesproken of geïnterpreteerd? Mag dit landelijk weer wel of nog steeds niet? Voor cliënten en medewerkers van Mekanders soms ook erg moeilijk te volgen.

Er ontstaat een soort van vaste structuur in de crisisvergaderingen.

1. Hoe gaat het met het personeel en de cliënten?
2. Zijn er nieuwe adviezen vanuit de overheid of VAPH die we moeten vertalen naar het beleid van Mekanders?
3. Wat zijn de vragen van medewerkers? Voorstellen en vragen worden getoetst aan de gemaakte afspraken. Het crisisteam geeft zo praktisch mogelijke antwoorden.

De waslijst van vragen en zaken waarover het crisisteam zich buigt, is lang:

- Hoe handelen we bij besmettingen in huis?
- Hoe kunnen we zo snel mogelijk voldoende beschermingsmateriaal voorzien?
- Hoe gaan we om met externe zorgverleners of vrijwilligers?
- Hoe houden we contact met onze externe cliënten?
- Hoe zetten we onze medewerkers in?
- Hoe kunnen we niet gewerkte uren verantwoorden?
- Hoeveel personen mogen we vervoeren in een bus?
- Mogen we gaan wandelen in groep?

- Mogen we naar de kapper gaan?
- Mogen we boodschappen doen met cliënten?
- Ouders en bewindvoerders worden geïnformeerd.
- Uitbraakplannen worden opgemaakt.
- Noodpakketten worden samengesteld.
- De zogenaamde babbelboxen worden gecreëerd in de bezoekersruimte.
- ...

Door een maandenlange sluiting van de kappers, zijn ook de leden van het crisisteam gezegend met een mooi coronakapsel. Zit hun kracht, zoals bij Samson, in hun haar?

Streng aanpak met gewenst resultaat

Het sluiten van de externe vrijetijds- en dagbesteding, een volledige lockdown voor de woonhuizen, geen bezoek en niet meer thuis logeren, Het crisisteam hakt moeilijke knopen door en organiseert tijdelijk een andere inzet van personeel. De Mekanders maatregelen zijn iets strenger dan gemiddeld met relatief weinig besmettingen in alle afdelingen als resultaat.

Versoepelen blijkt moeilijker dan verstrengen

In juni kan de externe dagbesteding terug starten in kleine bubbels, strikt gescheiden van de bewoners uit de woonhuizen. Het VAPH wil de lockdown gedeeltelijk opheffen. Bezoek in de woonhuizen is opnieuw welkom en de bewoners kunnen weer thuis logeren, met strikte afspraken. Versoepelen blijkt moeilijker dan verstrengen. Er zijn veel vragen bij medewerkers en gebruikers. Een spannende tijd met voor ons gevoel extra risico's. Het gaat een aantal maanden goed.

Een korte pauze

Half september lijkt een structurele samenkomen van het crisisteam niet meer nodig. De signalen uit het werkveld maken echter duidelijk dat het crisisteam een duidelijke functie heeft. Het is een broodnodige houvast. Het niet meer structureel delen van informatie wordt ervaren als een gemis. Begin oktober lopen de besmettingen in de regio op en vergadert het crisisteam opnieuw wekelijks. Bijeenkomst 50 wordt feestelijk gevierd. Ondanks oplopende besmettingen in de regio blijft Mekanders redelijk buiten schot en blijven de genomen maatregelen gehandhaafd.

Vaccinaties

De voorbereidingen van de vaccinaties geven veel extra onduidelijkheden en extra werk. Voor elk woonhuis ligt een draaiboek klaar en is alle benodigde informatie bekend bij het VAPH. Nu maar hopen dat alles loopt zoals gehoopt. Die vaccinatie is veel meer dan zomaar een spuitje. Het is een stevige portie hoop waaraan we ons stevig vastklampen.

Het engagement van veel vrijwilligers staat tijdens de coronacrisis noodgedwongen even op pauze. Maar (even) uit het oog is helemaal niet uit het hart.

De internationale dag van de vrijwilliger staat in 2020 in het teken van 'kracht'. Vrijwilligerswerk bewijst zijn kracht elke keer opnieuw. In deze bizarre tijden kunnen we alle kracht gebruiken. Zeker ook de sterke vrijwilligers-kracht.

Bij Mekanders kunnen we rekenen op zo'n 170 mensen die dagelijks, wekelijks of enkele keren per jaar een helpende hand toesteken. Zij zorgen ervoor dat onze cliënten heel wat extraatjes krijgen: extra aandacht, wandelingen, busritten, fietstochten, babbeltjes,... Ook onze bestuurders, leden van de Lokale AdviesRaden (LAR), collectief overleg en de werkposten van onze begeleid werkers zijn vrijwilligers met een groot hart. Ze zetten allemaal met plezier hun talenten en vrije tijd in voor onze cliënten en helpen ons om elke dag opnieuw het verschil te maken! HARTELIJK DANK hiervoor!

Inspraak en participatie

Het collectief overleg organiseert de inspraak en participatie van de ouders of wettelijke vertegenwoordigers van de cliënten. Naast inspraak in de zorgverlening voor hun kind, mogen de leden ook hun zegje doen over de beleidsbeslissingen. Het collectief overlegorgaan waakt over de rechten van de cliënten door in overleg te gaan met de directie. Elke voorziening is verplicht bij wet een collectief overleg op te richten.

Informatievergadering

Alle cliënten, hun wettelijke vertegenwoordigers of belangenbehartigers kunnen lid worden van het collectief overleg. Elk woonhuis of dagcentrum heeft een eigen gebruikersraad, die voor 4 jaar een afgevaardigde kiest voor het collectief overleg. Jaarlijks zijn er minstens drie vergaderingen. Eén afgevaardigde uit het collectief overlegorgaan neemt als waarnemer deel aan de vergaderingen van de raad van bestuur. Het collectief overleg organiseert jaarlijks een informatievergadering voor alle gebruikers. De directie bespreekt hier de werking van het voorbije jaar en geeft een vooruitblik op het komende jaar. Belangrijke beslissingen worden hier toegelicht.

Corona

De agenda van 2020 wordt gedomineerd door corona. Een grote uitdaging! Dagcentra worden tijdelijk gesloten. De deuren van de woonhuizen gaan dicht. Ouders staan voor een hartverscheurende keuze. Tijdens de tweede golf kunnen de dagcentra gelukkig open blijven met een aangepaste 'bubbel-werking'. De bewoners van de woonhuizen mogen terug een weekendje naar huis.

Woon- en leefkosten

De nieuwe woon- en leefkosten, verplicht ingevoerd vanaf 1/1/2021, worden uitgebreid besproken. Het proces en voorbereiding van de invoering startte al voor het begin van het collectief overleg eind 2019. Belangrijke uitdagingen bieden zich aan. De subsidies van de overheid zullen wegvallen. Vooral het busvervoer stijgt in prijs voor de dagcentra omdat de busjes niet meer worden gesubsidieerd.

Uitdagingen

De wijzigingen in het charter collectieve rechten en plichten, belangrijke wijzigingen in de woon- en leefsituatie en de organisatie worden besproken met de directie. Het verdedigen van de belangen en rechten van de cliënten blijven uitdagingen voor het collectief overleg. Hun stem is belangrijk. In overleg met de verantwoordelijken zijn diverse thema's bespreekbaar. Het uiteindelijke doel blijft een zo goed mogelijke zorg bekomen voor de personen met een beperking.

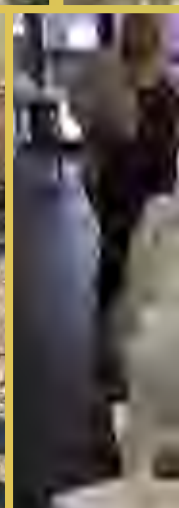
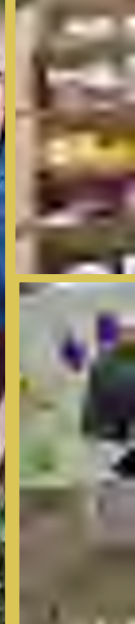
Ria Wouters, voorzitter van het collectief overleg

Ria is de moeder van Jan, cliënt van Markdal. "Als voorzitter zal ik in samenspraak met de directie de raad bijeenroepen en een agenda samenstellen. Alle leden van het collectief overleg kunnen agendapunten aanbrengen. De voorzitter verzekert de goede werking van het overleg en doet het reglement naleven. De taak als voorzitter is me wat overvallen. Ik probeer nu vooral alle nodige informatie te vergaren op de website van het VAPH en van FOVIG (Federatie collectief overleg personen met een handicap).

Ik ben actief lid van FOVIG en kom samen met alle leden van de voorzieningen van de provincie Antwerpen. We bespreken hier alle belangrijke thema's, bv. correctiefase 2, woon-en leefkosten, persoonsvolgende financiering, ... Als voorzitter wil ik ervoor zorgen dat er voldoende transparantie is voor alle cliënten en hun ouders, broers en zussen en wil ik een aanspreekpunt zijn binnen het collectief overleg."

Ria en zoon Jan

10

Clënten

In 2020 krijgen **386 cliënten** begeleiding in één of enkele van onze afdelingen. De mannen blijven in de meerderheid en vertegenwoordigen 56% van onze cliënten. Onze jongste telg in 't Vonderke is één jaar terwijl in Markdal onze oudste cliënt al uitkijkt naar zijn 80ste verjaardag in 2021. Gemiddeld zijn onze cliënten 44 jaar jong. De veertigers zijn het sterkst vertegenwoordigd.

In de zomervakantie genieten **36 kinderen** (18 in Merksplas en 18 in Retie) van een geweldig zomerkamp van drie weken. De ouders kunnen zich in die periode even ontspannen, los van de zorg voor hun 'zorgenkindje' dat zich ondertussen rot amuseert op dit geweldige kamp.

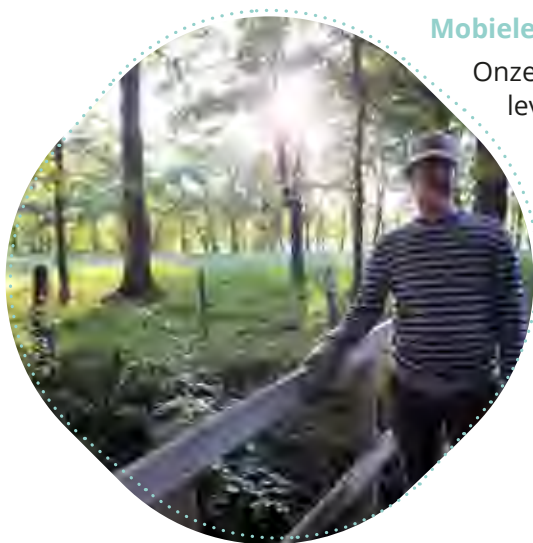
In de volgende overzichten zie je door welke afdeling onze cliënten begeleid worden. In dit corona jaar valt het veel minder voor (enkel in het eerste trimester) dat cliënten tot verschillende afdelingen horen. Een bewoner van het Beukenhof kon vroeger bijvoorbeeld voor dagbesteding ook terecht in het ActiviteitenCentrum en voor activiteiten aansluiten bij onze Dienst Vrije Tijd. Met de intrede van de 'corona-bubbels' werken we even niet meer afdeling-overschrijdend. Bubbels mengen niet en afdelingen dus ook niet.

Mobiele begeleiding

Onze mobiele begeleiders ondersteunen **168 cliënten** thuis in verschillende levensdomeinen. Dit varieert van een belastingsbrief helpen invullen tot ondersteuning bieden bij het oplossen van een ruzie met een vriend. Mobiele begeleiders zien sommige cliënten een paar keer per jaar en anderen enkele keren per week.

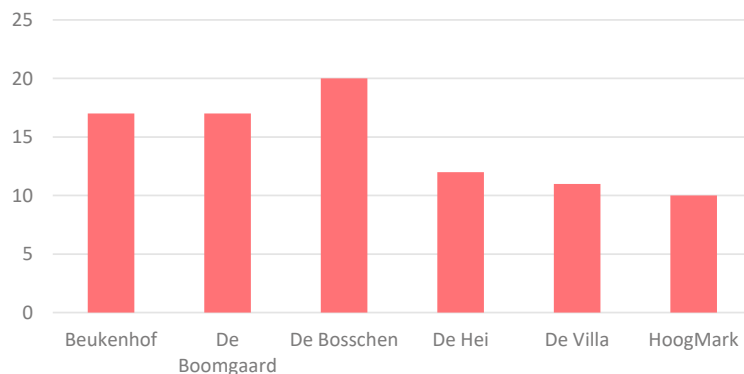
Door corona spreken de mobiele begeleiders zo veel mogelijk buitenshuis af met hun cliënt. Een andere omgeving met andere prikkels. Dit brengt een ander soort gesprekken op gang. Cliënten veranderen in stadsgidsen en vertellen hun eigen verhalen over plaatsen en mensen. Ze delen nieuwe ervaringen met hun begeleider.

Woonondersteuning

Beukenhof	17
De Boomgaard	17
De Bosschen	20
De Hei	12
De Villa	11
HoogMark	10
Totaal	87

Aantal bewoners per woonhuis op 31/12/2020

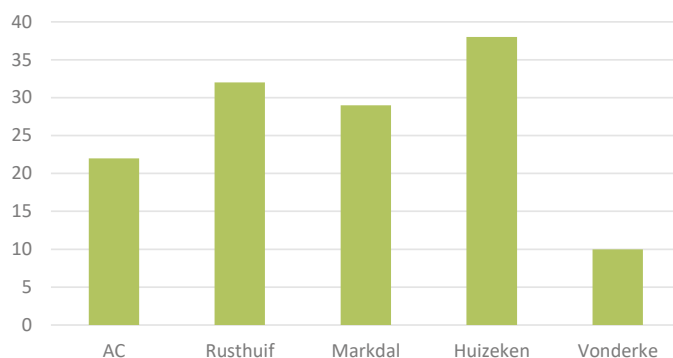

De woonhuizen gaan in maart op slot. Familie van bewoners staan voor de hartverscheurende keuze om hun zoon, dochter, broer of zus in het woonhuis te laten zonder logeren thuis of bezoek gedurende lange tijd. Videobellen doet zijn intrede. Bezoek buiten, op afstand en met mondkapje kan het gemis enigszins opvangen. Tijdens de tweede lockdown staat het VAPH gelukkig een soepeler regeling toe waarbij meer aandacht is voor het psychisch welzijn van de bewoner. Strengere veiligheidsmaatregelen worden strikt opgevolgd.

Dagondersteuning

Activiteitscentrum	22
De Rusthuif	32
Markdal	29
't Huizeken	38
't Vonderke (kinderen)	10
Totaal	131

Cliënten in dagondersteuning op 31/12/2020

Tijdens de eerste lockdown zijn onze dagcentra drie maanden gesloten. Een heel moeilijke periode voor veel cliënten en hun familie. Onze gasten worden zoveel mogelijk op afstand ondersteund met regelmatige telefoontjes van hun attentiesbegeleider, pretpakketten, opgavebundeltjes,... In juni kan door een gescheiden bubbelwerking de dagbesteding terug starten.

In totaal worden **10 kinderen en 121 volwassenen** opgevangen in onze afdelingen dagondersteuning, waarvan ongeveer één derde cliënten uit onze woonhuizen zijn. De meeste dagbesteding voor de cliënten uit de woonhuizen kan verder lopen doordat zij een eigen bubbel vormen in het dagcentrum.

Jobcoaching

Onze jobcoaches begeleiden **87 cliënten** die door hun beperking geen betaalde job kunnen uitoefenen. Dankzij de steun van onze jobcoaches hebben zij op onbezoldigde basis een volwaardige job in het reguliere arbeidscircuit.

In dit moeilijke jaar kunnen veel begeleid werkers niet meer gaan werken op hun vertrouwde werkpost. De jobcoaches starten een moeilijke zoektocht naar thuiswerk voor hun cliënten. De handen van de begeleid werkers kriebelen om 'vanuit hun kot' anderen te helpen. Er worden in die periode heel veel brieven geplooid! Sommigen kunnen gelukkig met de nodige veiligheidsmaatregelen wel op hun vaste werkplek aan de slag blijven.

Dienst Vrije Tijd

Maandelijks organiseert onze Dienst Vrije Tijd diverse activiteiten, laagdrempelig en betaalbaar. Daarnaast kunnen mensen elkaar ontmoeten in De Frisse. In normale omstandigheden bereikt onze Dienst Vrije Tijd een 80-tal mensen. In een strikt gescheiden bubbelwerking kunnen dit jaar slechts 3 groepen van 8 personen naar de ontmoetingsruimte komen. Daarnaast is er één keer per maand een extra aanbod in open lucht in heel kleine groepjes voor de werkende mobiele gasten. Een andere grote groep moet men dit jaar helaas teleurstellen. Raamsessies en de besloten facebookgroep 'Dienst Vrije Tijd' worden geboren. Bubbelactiviteiten, optimistisch blijven, ontspanningsoefeningen, ... klinken voortaan heel vertrouwd. Kaartjes, mailtjes en kleine attenties houden de verbinding met de hele groep.

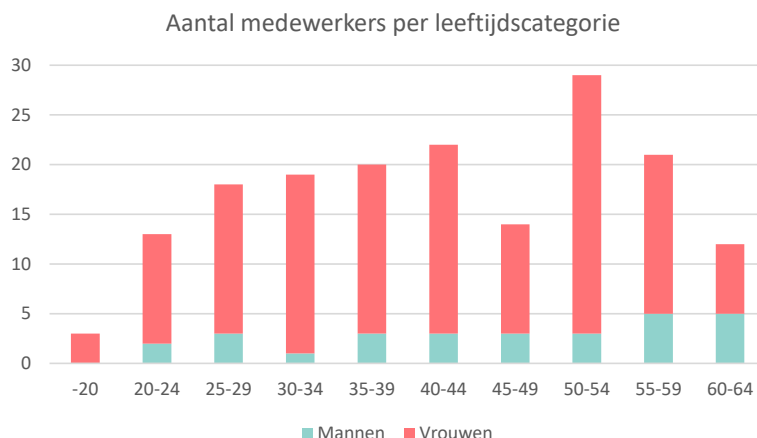
Logeren

De nieuwe tendens van de combinatie van meerdere ondersteuningsvormen waarbij ook cliënten van de dagcentra één of enkele nachten gaan logeren in een woonhuis stopt bruusk met het uitbreken van de pandemie. Enkel in het eerste trimester worden de logeerbedden gedekt voor 88 nachten, in tegenstelling tot 362 nachten in 2019.

Op 31/12/2020 zijn er **171 werknemers** in dienst bij Mekanders waarvan 28 mannen en 143 vrouwen. Zij vertegenwoordigen samen 132 voltijdse equivalenten. Deeltijds werken blijft populair, iets minder dan driekwart van de medewerkers kiest hiervoor. De groep ouder dan 45 jaar is nog steeds een grote groep (44%). Van de 28 mannen gaan er de komende vijf jaar minstens zeven op pensioen. We merken een verjonging ten opzichte van de afgelopen jaren.

'Blijf in uw kot!' zegt Maggie. Resultaat? **Een vruchtbaar jaar!** Ook bij Mekanders. Liefst zeven werknemers worden mama of papa. Mia, Noud, Gust, Toos, Lina, Berre en Inaya worden geboren. Proficiat aan de ouders! Aanvullend op de bevallingsrust maken de meeste kersverse ouders gebruik van ouderschapsverlof om langer thuis voor hun baby te kunnen zorgen.

Regelmatig wordt beroep gedaan op het recht op **tijdskrediet of loopbaanonderbreking** voor de zorg van een kind of een ziek familielid. Twaalf werknemers zijn halftijds of voor 20% in tijdskrediet tot aan hun pensioen.

In De Rusthuif nemen twee medewerkers na een lange carrière afscheid om te genieten van een welverdiend **pensioen**.

Vier jongeren krijgen via het project **deeltijds leren/deeltijds werken** werkervaring op de Mekanders-werkvloer. Zij helpen de logistiek medewerker halftijds, gespreid over drie werkdagen. De andere twee dagen volgen ze les in een centrum voor deeltijds onderwijs. Een win/win voor beide partijen.

Onze technische ploeg laat zich van zijn meest veelzijdige kant zien. Een muur uitbreken en ergens anders weer opbouwen, een keuken zetten, een trap afschuren, schilderen, verlichting hangen, ... In het nieuwe pand aan de Steenweg op Oosthoven is er heel veel werk aan de winkel! Ondertussen mogen ook de 'gewone' klusjes en het tuinonderhoud in de verschillende afdelingen niet blijven liggen. Proficiat mannen, jullie leveren mooi werk!

2020 door het oog van de pedagogen

2020 was het jaar waarin we met alle teams aan de slag zouden gaan met de concrete vertaling van de missie & visie van Mekanders naar de verschillende werkingen. Het was het moment waarop we met zijn allen die missie en visie verder tot leven wilden wekken.

Een week voor de eerste teamdag van start zou gaan ging ons land echter in lockdown. Dat was het begin van een uitzonderlijk jaar! Het concreet vertalen van de missie en visie naar onze dagelijkse zorg belandde op de to-do-lijst. Het was alle hens aan dek om samen antwoorden te vinden op de uitdagingen waar het coronavirus en de bijhorende maatregelen ons toe verplichten.

De Covid-19-pandemie had en heeft nog steeds een enorme impact op heel onze organisatie. Door deze pandemie werd éénieders veerkracht behoorlijk uitgedaagd. Niet in het minst voor onze cliënten en begeleiders op de werkvloer, maar ook bij iedereen die achter de schermen bijdroeg om het systeem draaiende te houden.

Eind 2019 werd ons organigram vernieuwd en werden er gezamenlijke functietitels bepaald. Pedagogen werden stafmedewerkers en 2 van de 4 stafmedewerkers combineren dit nu ook met een dubbelrol als pedagogisch directeur. Begin 2020 kregen een aantal teams en coördinatoren een nieuwe stafmedewerker toegewezen. De ondersteuning en coaching van de teams en de orthopedagogische rol die zij daarin opnemen werd verder afgestemd. In het verleden kreeg deze rol een verschillende invulling binnen de As en Den Leeuweric. In 2020 werkten we verder aan het uitbouwen van een gezamenlijke visie op die orthopedagogische ondersteuning en de coaching van de coördinatoren en hun teams. Het uitwerken van de functiekaarten voor de stafmedewerkers diende helaas ook uitgesteld te worden naar 2021.

De covid-19 pandemie gooide hier dus ook roet in het eten. Er waren heel wat minder teamvergadering en overlegmomenten waardoor de stafmedewerkers hun ondersteuning en coaching meer vanaf de zijlijn en op grotere afstand dienden te organiseren.

In 2020 maakten alle teams voor de eerste keer ook een zelfevaluatie. Met deze zelfevaluatie installeerden we voor de gehele organisatie een systematisch en cyclisch proces van kwaliteitsevaluatie met het oog op bijsturing en verbetering.

Het hele jaar door waren teams in de weer om met het invoeren en dan weer bijsturen van allerlei voorzorgsmaatregelen om een corona-vrije werking te organiseren. Hierdoor hebben we in 2020 dan ook weinig tot geen logeer-mogelijkheden kunnen aanbieden. Het was nochtans ons doel om 4 logeerbedden te hebben om te voldoen aan de vele vragen naar tijdelijke en korte opvang.

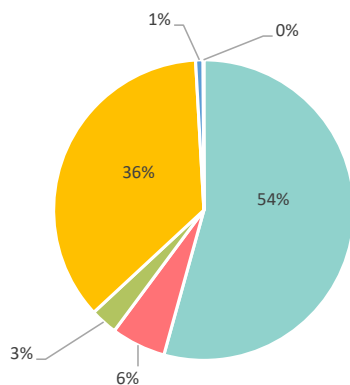
Er waren ook minder intakegesprekken en effectieve opnames. Gelukkig vonden nog steeds heel veel mensen en diensten de weg naar onze organisatie. De aanmeldingen met vragen naar ondersteuning zijn door de corona zeker niet stilgevallen.

In 2020 werkten we ook aan de opstart van Zorgonline. Een online-applicatie dat ons als organisatie zal helpen om het beheer van cliëntendossiers en de deelwerkingen (inhoudelijk en administratief/financieel) te digitaliseren. Eind 2020 werd het digitale kasboek en de facturatie binnen Zorgonline afgerond. In 2021 dienen we nog verder te werken aan het verder afstemmen en bijsturen van de bestaande methodieken van handelingsplanning die in het verleden binnen De As en Den Leeuweric werden gebruikt.

Ten slotte was 2020 ook het jaar waarin we een nieuwe Individuele Dienstverleningsovereenkomst ontwierpen. Een dienstverleningsovereenkomst op maat van Mekanders en met inbegrip van de vernieuwde woon- en leefkosten voor alle cliënten. Met hulp van onze collega's van Muylenberg en een jonge student ontwikkelden we ook een digitale simulatietool die ons helpt om sneller en correcter prijs-simulaties en berekeningen te maken voor de inzet van het persoonsvolgend budget om handicapspecifieke ondersteuning in te kopen. Dit hulpmiddel is werkelijk een goed hulpmiddel nu we naast onze orthopedagogische en coachende rol (door de invoering van de persoonsvolgende financiering in 2017) meer en meer reken- en telwerk hebben gekregen.

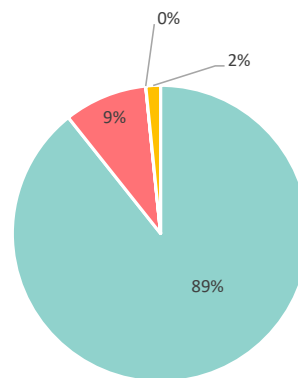
We kijken alvast uit naar 2021 en de geplande verhuis naar onze nieuwe locatie op de Steenweg op Oosthoven in Turnhout. Daar komen de 4 staf-medewerkers nu eindelijk ook samen op één werkplek en kunnen ze verder groeien in de gezamenlijke ondersteuning van coördinatoren en hun teams. We hebben nog heel wat werk voor de boeg en zullen teams en coördinatoren blijvend ondersteunen en uitdagen om elke dag opnieuw de beste zorg te kunnen geven aan onze bewoners, cliënten en hun netwerk.

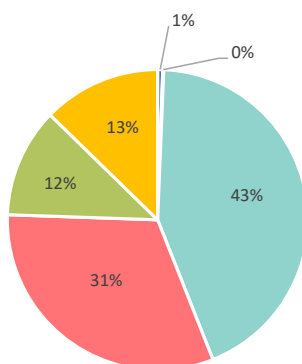
Activa

- Eigendommen
- vorderingen < 1 jaar
- vorderingen > jaar
- Spaargelden
- Zichtrekening en kasse
- Reeds betaald voor 20

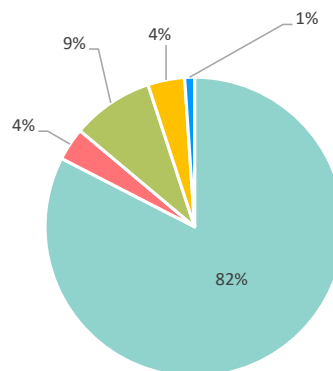
Opbrengsten

- Bijdragen cliënten en VAPH
- Andere opbrengsten
- Financiële opbrengsten
- Uitzonderlijk resultaat

Passiva

- Oprichtingsgeld
- Fondsen reserves
- Gecumuleerde overschotten
- Investeringsgelden
- Leningen en provisies
- Te betalen dit jaar

Kosten

- Personeelskosten
- Werkingskosten
- Diensten
- Afschrijvingen
- Financiële kosten en taken

Toelichting bij de jaarrekening 2020

Verslag bedrijfsrevisor

Steven Pazen, bedrijfsrevisor en partner van Grant Thornton Bedrijfsrevisoren CVBA uit Antwerpen is aangesteld als commissaris voor de boekjaren 2020, 2021 en 2022. Gedurende twee dagen neemt zijn team de volledige balans en resultaten van 2020 onder de loep. De verhoudingen van de cijfers liggen dit jaar anders door het coronajaar.

Volgende punten worden doorgenomen en in détail gecontroleerd:

- de investeringen, afschrijvingen en waarderingsregels
- de leveranciers en klanten
- de kas en bankrekeningen
- de kapitaalsubsidies en financiële schulden
- de reconciliatie van de lonen, RSZ, bedrijfsvoorheffing en aanleg van provisies vakantiegeld en bijhorende attesten
- de rekeningen courant en de overlopende kosten en opbrengsten
- bijdragen van de cliënten, het VAPH, Sociale Maribel, opleidingsfonds en schenkingen
- de bedrijfskosten
- verslagen raad van bestuur

Verslag financiële commissie

Door de specifieke situatie met de genomen coronamaatregelen gebeurt de controle dit jaar anders. Extra vergaderingen vinden in december 2020 en januari 2021 plaats. De balans en resultatenrekeningen worden verstuurd naar de leden. Thuis bekijken zij de cijfers. Op de fysieke bijeenkomst in maart 2021 kunnen ze bijkomende informatie of details opvragen. De commissie heeft weer zijn uiterste best gedaan om de cijfers te doorlopen en af te toetsen.

We bedanken uitdrukkelijk Mark Franken voor zijn jarenlange inzet en om zijn inzichten met ons te delen.

Balans

Bezittingen:

Op 31 december 2020 bedragen de eigendommen 5 862 994 euro. De corona situatie dwingt ons om nog extra te investeren in technologie. Ook starten we met de afwerking van het gebouw aan de Steenweg op Oosthoven en de eerste steen wordt gelegd in Merksplas.

Er is nog voldoende spaargeld om onze nieuwe gebouwen op te trekken en in te richten.

Bij onze vorderingen zien we een aantal tegoeden van VAPH, VIPA, RSZ en Fenix. Op onze cliënten hebben we nog een tegoed van 118 252 euro.

Schulden:

Het totaal eigen vermogen bestaande uit oprichtingskapitaal, overschotten van de vorige jaren, subsidies en schenkingen bedraagt nu 8,1 miljoen euro.

De leningen zijn gezakt naar 1,3 miljoen euro.

Het nog te betalen bedrag voor dit jaar bestaat hoofdzakelijk uit vakantiegelden, bedrijfsvoorheffing en RSZ, samen ook een bedrag van 1,4 miljoen euro. Er zijn geen achterstallen. Het openstaande bedrag aan leveranciers bedraagt 23 659 euro.

Resultatenrekening

De opbrengsten van vzw Mekanders bedragen 7,9 miljoen euro. De grootste kost die daar tegenover staat zijn de lonen ten bedrage van 7,3 miljoen. De werkingskosten bedragen iets meer dan 300 000 euro. De totaliteit aan diensten zijn het dubbele. De afschrijvingen van onze gebouwen is ook een belangrijke kost.

Buiten de reguliere opbrengsten en kosten zijn er nog inkomsten uit projectfinancieringen en natuurlijk de schenkingen. Eveneens kunnen we door afrekening van enkele dossiers een uitzonderlijke opbrengst boeken.

Algemeen

Onze algemene financiële positie blijft heel goed. De gehele werking valt binnen de gestelde kaders van het VAPH zodat zowel onze zorg als de organisatorische kosten worden gesubsidieerd. Daardoor is ons resultaat nog steeds positief en scoren onze solvabiliteit en liquiditeit nog altijd beter dan de norm.

Voorzichtigheid blijft wel geboden aangezien de dagcentra drie maanden moesten sluiten, met minder inkomsten tot gevolg. Hier tegenover staan de lagere werkingskosten. Helaas blijven de vaste kosten even hoog. Personeel is steeds aan de slag gebleven om onze cliënten op alternatieve manieren te ondersteunen in deze coronatijden.

Er is dus een stabiele financiële basis voor de werking in de toekomst. De start op 1 januari 2021 van de woon- en leefkosten is niet evident. De coronamaatregelen bemoeilijken de voorbereiding en de invoering maar de eerste maanden lijken bemoedigend.

Momenteel blijft onze zorgsubsidie stabiel maar onze organisatie- en werkingssubsidies verminderen. Dit is opnieuw zoeken naar een nieuw financieel evenwicht voor alle partijen. Een gezonde mengeling van kosten en baten voor de vzw en betaalbare bijdragen vanwege onze cliënten.

Een jaar vol uitdagingen dient zich aan maar we zien dit optimistisch tegemoet. Dit gaan we kunnen doen vanuit onze nieuwe kantoren aan de Steenweg op Oosthoven in Turnhout. De eerste verhuis (voor de directie, staf, administratie en mobiele teams) is gepland eind maart 2021. Nadien zullen ook de jobcoaches, de Dienst Vrije Tijd en 't Huizeken volgen.

Steenweg op Oosthoven

De mobiele teams, Dienst Vrije Tijd, De Frisse en de stafmedewerkers zijn ondergebracht in een (oud) pand aan de Merodelei dat al enkele jaren verkocht is en wacht op een nieuwe bestemming. De boodschap om het pand te moeten verlaten kan elke week in de bus vallen. De administratie en directie hebben nood aan meer ruimte. In 't Huizeken dringt een verbouwing zich op. Allemaal samen op 1 locatie in Turnhout zal de samenwerking tussen deze verschillende diensten ten goede komen. Het is een doel dat in 2020 concrete vorm krijgt.

Een uitgebreide en moeilijke zoektocht leidt uiteindelijk half december 2020 tot de aankoop van een gerenoveerd pand aan de Steenweg op Oosthoven in Turnhout. De familie Meses-Goris bouwde in 1872 een statig herenhuis in neoclassicistische stijl naast hun intussen gesloopte papierfabriek. Na 1960 maakten verschillende scholen er hun leerdoelstellingen waar, tot in 2006. Eindelijk krijgt dit mooie historische gebouw een nieuwe bestemming. Onze technische ploeg geeft het beste van zichzelf om alles tip top in orde te krijgen tegen het voorjaar 2021. De mobiele teams, Dienst Vrije Tijd, De Frisse, 't Huizeken, de jobcoaches, directie, staf en administratie nemen er in de loop van 2021 hun intrek.

Nieuwbouw voor Markdal en 't Vonderke

Na een lange en zorgvuldige voorbereiding wordt de bouw van het nieuwe dagcentrum Markdal en 't Vonderke in 2020 concreet. De gemeente Merksplas gaf een bouwperceel schuin tegenover het huidige gebouw in erfpacht. Een hardwerkend bouwteam, coördinatoren en personeel werken een plan uit dat antwoord biedt aan alle huidige en toekomstige noden van onze cliënten. Alle moderne voorzieningen zullen hier aanwezig zijn om onze cliënten optimaal te kunnen begeleiden in een zinvolle dagbesteding

De leden van de Lokale AdviesRaad (LAR), vrijwilligers en sympathisanten zijn voortdurend op zoek naar sponsors en organiseren verschillende acties om het nieuwe dagcentrum te kunnen financieren. Twee derde van de bouwkost zal immers zonder subsidies gebeuren!

De aannemer maakt in september de grond bouwklaar. In november starten ze met de werken. Een maand later is de kelder al duidelijk zichtbaar. Mede dankzij het goede weer en het toezien oog van enkele cliënten gaan de werken goed vooruit. Als alles volgens plan verloopt, zullen onze volwassen cliënten van Markdal en de kinderen van 't Vonderke tegen de zomer van 2022 hun intrek nemen in hun gloednieuwe dagcentrum. We kijken er al heel erg naar uit!

De realisatie van dit project is enkel mogelijk met de financiële steun van gemeenten, bedrijven, organisaties, verenigingen en van elke individuele sponsor. HARTELIJK DANK aan ALLE sponsors!

Dit jaarverslag kwam tot stand met medewerking van alle afdelingen van Mekanders. Hartelijk dank aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd. HARTELIJK DANK aan alle cliënten en familieleden, medewerkers en vrijwilligers die dagelijks het beste van zichzelf geven voor Mekanders!

Zonder twijfel ben je al aangemeld op de Mekanders-nieuwsbrief. Onze 'cliënt in de kijker' is een vaste rubriek. Daarnaast lees je er andere interessante Mekanders topics. Op onze website komen wekelijks verschillende nieuwe berichten over het reilen en zeilen in onze zestien afdelingen. Zeker een bezoekje waard! Of volg ons op facebook 'vzw Mekanders'.

MEKANDERS

Als het verschil niet scheelt

Steenweg op Oosthoven 25

2300 Turnhout

014 44 83 70

www.mekanders.be

info@mekanders.be

